

تئیید اعضاي هيات داوران حاضر جلسه دفع انجام نمایندگان ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم شیوا سادات خرمگاه تحت عنوان: بررسی و تحلیل کیفیت محیطی پارک های شهری با تأکید بر رضایتمندی شهروندان مورد مطالعه: پارک گفتگو تهران را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد تائید می کنند.

اعضاي هيات داوران
۱- استاد راهنمای
۲- استاد مشاور
۳- استاد ناظر
۴- استاد ناظر
۵- نماینده تحصیلات تکمیلی - آقای دکتر مهدی حقیقت بین

امضاء
نام
روتبه علمی
دانشیار

دانشیار

آقای دکتر مجتبی روییان
آقای دکتر شریف مطوف
آقای دکتر مهدی حقیقت بین

استاد دهار
استاد دهار
استاد دیلو

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانشآموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوانی پایان نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه آنجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنمای، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان نامه و رساله به عهده اساتید راهنمای و دانشجو می باشد.

تصویر: در مقالاتی که پس از دانشآموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان نامه/ رساله نیز منتشر می شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مرکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره های ملی، منطقه ای و بین المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنمای یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین نامه در ۵ ماده و یک تصویر در تاریخ ۱۴۰۷/۴/۲۲ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۱۵/۷/۸۷ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم الاجرا است.

«اینجانب..... دانشگاه خواجه امیر..... دانشجوی رشته ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۷ دانشکده هنر مقطع هنر مهندسی معمای متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نمایم. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضه
تاریخ:

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) های خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته **شهرسازی** است که در سال ۹۰ در گاشه دکتر **حیر** دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم / جناب آقای دکتر **سعیدان** و مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر **از آن دفاع شده است.**»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر درمعرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأثیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفاده حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب **میوا رات خرماء** دانشجوی رشته **شهرسازی** مقطع ارشد تعهد فوق وضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: **میوا رات خرماء**

تاریخ و امضا:

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده هنر و معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته: شهرسازی گرایش برنامه‌ریزی شهری

بررسی و تحلیل کیفیت محیطی پارک‌های شهری با تاکید بر رضایتمندی شهروندان

(مورد مطالعه: پارک گفتگو)

شیواasadat خرمگاه

استاد راهنمای:

دکتر علی اکبر تقوایی

استاد مشاور:

دکتر مجتبی رفیعیان

۱۳۹۰ آذر

تقدیم به:

پدر و مادرم به پاس همه‌ی مهربانی‌ها و فدایکاری‌هایشان

همسرم به پاس همراهی بی دریخوشن

•
•
•
•
•
•

و تقدیم به پونه عزیزم

تشکر و قدردانی

بر خود لازم می دانم که از زحمات استاد محترم راهنمای، جناب آقای دکتر تقوایی تشکر و قدردانی نمایم
که علاوه بر راهنمایی پایان نامه، برای اینجانب همواره استاد علم و اخلاق بودند. همچنین از زحمات
دکتر رفیعیان به عنوان استاد مشاورم کمال تشکر را دارم.

از تمامی اساتید گروه شهرسازی دانشگاه تربیت مدرس که در طول دوره‌ی تحصیل برای این جانب
زحمت کشیده‌اند، نهایت تشکر و قدردانی را دارم.

از پدر و مادر عزیزم که همواره و در هر شرایطی پشتیبان و حامی من بوده و هستند تا هم اکنون بتوانم
در این عرصه قدم بگذارم تشکر می‌کنم.

از همسر مهربان و صبورم به خاطر همراهی و حمایت بی نهایتش قدردانی کرده و از تمامی دوستان و
عزیزانی که مرا در این عرصه یاری نمودند نهایت تشکر را دارم.

چکیده

پارک‌های شهری یکی از مهمترین فضاهای عمومی شهر هستند که بستر تعاملات و مراودات اجتماعی شهروندان می‌باشند. این فضاهای شهری می‌بایست به نیازهای گروههای سنی، جنسی و اقسام مختلف، پاسخگو باشند. امروزه کیفیت محیطی فضاهای عمومی از اهمیت بالایی برخوردار است. عدم توجه به معیارهای کیفیت محیطی در پارک‌های شهری، منجر به کاهش سرزندگی آنها و عدم استفاده‌ی شهروندان می‌گردد. بنابراین ارزیابی کیفیت محیطی پارک‌های شهری با توجه به معیار رضایتمندی شهروندان امری ضروری می‌نماید.

پارک گفتگو از جمله پارک‌های شهری تهران می‌باشد که تعداد زیادی از شهروندان را به خود جلب می‌نماید، لذا نظر به استقبال گسترده‌ی مردم از این پارک و همچنین در راستای ارتقای کیفیت محیطی آن، تحقیق حاضر با هدف سنجش کیفیت محیطی پارک گفتگو با توجه به رضایتمندی شهروندان شکل گرفت. پس از مطالعه‌ی متون نظری و شناخت عرصه‌ی پژوهش، شاخص‌های مؤثر بر کیفیت محیطی پارک گفتگو انتخاب گردیده و مدل نظری سنجش کیفیت که مدلی سلسله مراتبی می‌باشد تشکیل گردید. برای هرکدام از شاخص‌ها، چندین سؤال در قالب پرسشنامه طراحی شده و در نهایت کیفیت محیطی پارک گفتگو در چهار سطح و یا زده شاخص مورد ارزیابی قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری مانند آزمون T تکنمونه ای، ضربی همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون چند متغیره و تحلیل واریانس یکطرفه و نرم افزار آماری SPSS استفاده گردید.

نتایج به دست آمده از آزمون T تکنمونه‌ای نشان می‌دهد که کیفیت محیطی پارک گفتگو در حد متوسطی می‌باشد. تحلیل رگرسیون نیز حاکی از آن است که از بین شاخص‌های سازنده‌ی کیفیت محیط، شاخص فرهنگی- اجتماعی رتبه‌ی اول، شاخص زیستمحیطی رتبه‌ی دوم و شاخص کالبدی- عملکردی رتبه‌ی سوم را در تأثیرگذاری بر کیفیت محیطی پارک گفتگو به خود اختصاص داده‌اند. تحلیل واریانس یک طرفه نیز نشان می‌دهد که از بین ویژگی‌های فردی، تنها سطح تحصیلات و محل سکونت بر رضایتمندی شهروندان مؤثر می‌باشد.

واژگان کلیدی: پارک شهری، کیفیت محیطی، رضایتمندی، مدل تصمیم‌گیری چندمعیاره، تحلیل رگرسیون
چندگانه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
و	فهرست تصاویر
ح	فهرست جداول
ی	فهرست نقشه ها
ک	فهرست نمودارها
۱	۱- مقدمه
۲	۱- فصل اول: کلیات تحقیق
۳	۱-۱- مقدمه ۱
۴	۱-۲- بیان مسئله
۵	۱-۳- اهداف تحقیق
۵	۱-۴- سؤالات تحقیق
۵	۱-۵- فرضیه ها / پیش فرض ها
۶	۱-۶- روش تحقیق
۸	۱-۷- تعیین حجم نمونه
۹	۱-۸- پیشینه ی تحقیق
۱۱	۱-۹- مسائل و مشکلات تحقیق
۱۲	۲- فصل دوم: چارچوب نظری تحقیق
۱۳	۲-۱- مقدمه ۲
۱۳	۲-۲- محیط و کیفیت آن
۱۳	۲-۲-۱- مفهوم محیط
۱۴	۲-۲-۲- محیط طبیعی یا جغرافیایی
۱۴	۲-۲-۳- محیط انسان ساخت
۱۵	۲-۲-۴- انواع محیط
۱۶	۲-۲-۵- ادراک محیط
۱۸	۲-۲-۶- محیط شهری
۲۰	۲-۲-۷- کیفیت محیط شهری
۲۴	۲-۲-۸- انواع کیفیت محیط شهری
۲۴	۲-۲-۹- کیفیت محیط شهری بر اساس عرصه ی عینی

۲۵	۲-۶-۲-۲- کیفیت محیط شهری بر اساس عرصه‌ی ذهنی
۲۹	۲-۶-۲-۲- دیدگاه‌ها و نظریات مرتبط با کیفیت محیط شهری.
۲۹	۱-۳-۶-۲-۲- دیدگاه سیاست گذاران
۲۹	۲-۳-۶-۲-۲- دیدگاه روانشناسخی - ادراکی
۲۹	۳-۳-۶-۲-۲- دیدگاه تحقیق تجربی ساکنین
۳۰	۷-۲-۲- اهمیت مسئله‌ی کیفیت محیط در فرایند برنامه ریزی شهری
۳۲	۳-۳-۲- رضایتمندی
۳۳	۱-۳-۲- مفهوم رضایت
۳۴	۲-۳-۲- سنجش میزان رضایتمندی از محیط
۳۶	۴-۲- پارک‌ها و جایگاه آنها در فضاهای شهری
۳۶	۱-۴-۲- تعیین جایگاه پارک‌های شهری در تقسیم بندی فضا
۳۸	۲-۴-۲- اهمیت و نقش فضای سبز از بعد شهرسازی و تکنیکی
۳۹	۳-۴-۲- ضرورت مطالعه کیفیت محیطی و رضایتمندی شهروندان از پارک‌های شهری
۳۹	۴-۴-۲- پارک شهری
۴۱	۵-۴-۲- تقسیم بندی فضاهای سبز شهری بر اساس مالکیت
۴۱	۶-۴-۲- تقسیم بندی فضاهای سبز شهری بر اساس موقعیت قرارگیری
۴۳	۷-۴-۲- عوامل مؤثر بر طراحی و برنامه ریزی پارک‌های شهری
۴۴	۸-۴-۲- مهمترین دلایل مراجعه‌ی مردم به پارک
۴۷	۹-۴-۲- عملکرد پارک‌ها و فضاهای سبز شهری
۴۹	۱۰-۴-۲- تحقیقات مرتبط با کیفیت محیطی و رضایتمندی از پارک‌های شهری
۵۳	۵-۲- جمع بندی و ارائه‌ی رویکرد نظری تحقیق

۳- فصل سوم: روش شناسی تحقیق

۵۵	۱-۳- مقدمه
۵۶	۲-۳- مدل‌های تصمیم‌گیری چند معیاره
۵۶	۳-۳- مدل‌های تصمیم‌گیری چند شاخصه
۵۷	۴-۳- روش‌های تحلیل تصمیم‌گیری چند شاخصه (چند متغیره)
۶۱	۵-۳- فرایند ارزیابی چند شاخصه
۶۲	۱-۵-۳- شناسایی و ساختاربندی شاخص‌های دارای ارزش:
۶۲	۲-۵-۳- ارزشیابی اهداف
۶۳	۳-۵-۳- تعیین وزن‌های نسبی

۶۴	۴-۵-۳- جمع بستن
۶۴	۳-۵-۵-۳- تحلیل حساسیت
۶۵	۳-۶- روبکردهای سنجش در مفاهیم چند شاخصه
۶۵	۳-۶-۱- رویکرد مطلوبیت چند شاخصه
۶۵	۳-۶-۲- رویکرد تحلیل هم پیوند
۶۶	۳-۶-۳- رویکرد رگرسیون سلسله مراتبی چندگانه
۶۶	۳-۶-۴- مقایسه‌ی رویکردها در تحلیل کیفیت محیط
۶۷	۳-۶-۵- رویکرد مورد استفاده در سنجش کیفیت محیط
۶۷	۳-۶-۶- گام اول: شناسایی و ساختاربندی شاخص‌ها
۶۸	۳-۶-۷- گام دوم: ارزشیابی اهداف بر مبنای شاخص‌ها
۶۸	۳-۶-۸- گام سوم: سنجش و ارزیابی وزن شاخص‌ها
۶۹	۳-۶-۹- معایب و مزایای تحلیل رگرسیون سلسله مراتبی چند گانه
۶۹	۳-۶-۱۰- شاخص‌ها و زیرشاخص‌های سازنده کیفیت محیطی پارک شهری
۷۱	۳-۶-۱۱- مدل نظری کیفیت محیط
۷۴	۳-۶-۱۲- شاخص‌ها و زیرشاخص‌های مدل نظری و جایگاه آنها در مطالعات مشابه
۷۷	۳-۶-۱۳- معیارهای کالبدی - عملکردی
۷۸	۳-۶-۱۴- معیارهای فرهنگی - اجتماعی
۸۰	۳-۶-۱۵- معیارهای زیست محیطی
۸۲	۳-۶-۱۶- جمع بندی

۴- فصل چهارم: شناخت عرصه پژوهش

۸۴	۴-۱- مقدمه
۸۴	۴-۲- بررسی کاربری فضای سبز در شهر تهران و جایگاه آن در اسناد فرادست
۸۶	۴-۲-۱- جایگاه فضای سبز در اسناد فرادست شهر تهران
۸۷	۴-۲-۲- موقعیت مکانی محدوده مطالعاتی
۸۷	۴-۲-۳- شناخت محدوده اطراف سایت
۹۱	۴-۲-۴- کاربری‌های محدوده اطراف سایت
۹۲	۴-۳-۱- شبکه دسترسی‌های محدوده اطراف سایت
۹۳	۴-۳-۲- پارک گفتگو
۹۳	۴-۳-۳- علت انتخاب پارک گفتگو
۹۷	۴-۳-۴- سازمان فضایی بوستان گفتگو

۱۰۰	خدمات، کاربری ها و فعالیت های موجود در پارک	۳-۴-۴
۱۰۶	مبلمان و تجهیزات پارک.....	۴-۴-۴
۱۰۶	مبلمان با کاربرد تفریحی - رفاهی.....	۴-۴-۴
۱۰۸	مبلمان با کاربرد زیباسازی فضا.....	۲-۴-۴
۱۱۱	مبلمان با کاربرد خدماتی.....	۳-۴-۴
۱۱۴	مسیرها، ورودی ها و پارکینگ ها.....	۵-۴-۴
۱۱۸	پوشش گیاهی.....	۶-۴-۴
۱۲۰	جمع بندی.....	۷-۴-۴

۵- فصل پنجم: تجزیه و تحلیل داده ها.....۱۲۱

۱۲۲	۱- مقدمه.....	۱-۵
۱۲۲	۲- فرایند انجام تجزیه و تحلیل.....	۲-۵
۱۲۳	۳- سنجش میزان اعتبار و پایایی سؤالات پرسشنامه.....	۳-۵
۱۲۳	۴- بررسی وضعیت کیفیت پارک گفتگو در معیارها و زیر معیارهای سازنده آن.....	۴-۵
۱۲۴	۱-۴-۵- معیار کالبدی- عملکردی و زیر معیارهای آن.....	۱-۴-۵
۱۲۵	۲-۴-۵- معیار فرهنگی - اجتماعی و زیر معیارهای آن.....	۲-۴-۵
۱۲۶	۳-۴-۵- معیارها و زیرمعیارهای بخش زیست محیطی.....	۳-۴-۵
۱۲۷	۴-۴-۵- معیارهای سازنده ی کیفیت محیط با توجه به ویژگی های محیطی.....	۴-۴-۵
۱۲۸	۵-۴-۵- معیار کیفیت محیطی با توجه به ویژگیهای محیطی:.....	۵-۴-۵
۱۳۰	۵-۵- تعیین میزان همبستگی معیارها و زیر معیارها.....	۵-۵
۱۳۱	۱-۵-۵- همبستگی بین زیر معیارهای بخش کالبدی - عملکردی.....	۱-۵-۵
۱۳۳	۲-۵-۵- همبستگی بین زیر معیارهای بخش فرهنگی- اجتماعی.....	۲-۵-۵
۱۳۴	۳-۵-۵- همبستگی بین زیر معیارهای بخش زیست محیطی.....	۳-۵-۵
۱۳۵	۴-۵-۵- همبستگی بین زیر معیارهای کیفیت محیطی.....	۴-۵-۵
۱۳۶	۵-۶- همبستگی بین معیارهای سازنده ی کیفیت و رضایتمندی شهروندان.....	۵-۶
۱۳۷	۷-۵- تحلیل رگرسیون.....	۷-۵
۱۳۷	۱-۷-۵- رتبه بندی معیارها و زیر معیارهای سازنده ی کیفیت محیط.....	۱-۷-۵
۱۳۷	۱-۱-۷-۵- تحلیل رگرسیونی بخش کالبدی - عملکردی.....	۱-۱-۷-۵
۱۳۹	۲-۱-۷-۵- تحلیل رگرسیونی بخش فرهنگی- اجتماعی.....	۲-۱-۷-۵
۱۴۱	۳-۱-۷-۵- تحلیل رگرسیونی بخش زیست محیطی.....	۳-۱-۷-۵
۱۴۲	۴-۱-۷-۵- تحلیل رگرسیونی معیارهای سازنده ی کیفیت محیطی.....	۴-۱-۷-۵

۱۴۳	۸-۵- یافته های بررسی تاثیر ویژگی های شخصی شهروندان بر درک کیفیت محیط
۱۴۷	۹-۵- جمع بندی

۶- فصل ششم: نتیجه گیری و ارائه راهکارها

۱۵۰	۱-۶- مقدمه
۱۵۱	۲-۶- یافته های تحقیق
۱۵۶	۳-۶- اثبات فرضیه های تحقیق
۱۵۷	۴-۶- سیاست ها و راه کارهای ارتقای کیفیت محیطی پارک گفتگو
۱۶۱	۵-۶- توصیه های تحقیق

منابع و مأخذ

۱۶۹	پیوست
۱۷۳	چکیده انگلیسی

فهرست تصاویر

صفحه

عنوان

۷	تصویر ۱-۱ دیاگرام فرایند انجام تحقیق.
۱۶	تصویر ۱-۲ عناصر و اجزای تشکیل دهنده محیط شهری
۱۸	تصویر ۲-۲ عناصر سازنده محیط های شهری
۲۲	تصویر ۲-۳ ارتباط مفهومی بین رضایتمندی، کیفیت محیطی و کیفیت زندگی
۲۳	تصویر ۴-۲ مؤلفه های موثر بر کیفیت محیط
۲۵	تصویر ۵-۲ عوامل مؤثر در شناخت مردم از محیط مطابق با مدل کاپلن
۲۶	تصویر ۶-۲ معیارهای سازنده ی کیفیت شهر از نظر کوین لینچ
۲۸	تصویر ۷-۲ مدل مکان کانتر
۲۸	تصویر ۸-۲ مدل حس مکان جان پانتر
۳۱	تصویر ۹-۲ اصول و معیارهای برنامه ریزی شهری
۳۳	تصویر ۱۰-۲ نحوه ی ایجاد رضایت شهروندان از محیط
۳۷	تصویر ۱۱-۲ تقسیم بندي فضا و جایگاه پارک ها در آن
۴۹	تصویر ۱۲-۲ تأثیر پارک های شهری بر پایداری شهر
۵۸	تصویر ۱-۳ فرایند تصمیم گیری چند شاخصه
۶۰	تصویر ۲-۳ طبقه بندي روش های تحلیل چند متغیره
۶۱	تصویر ۳-۳ فرایند ارزیابی مفاهیم چند شاخصه
۶۹	تصویر ۴-۳ معایب و مزایای رویکرد رگرسیون سلسله مراتبی چندگانه
۷۳	تصویر ۵-۳ مدل نظری ارائه شده
۷۵	تصویر ۶-۳ معیارهای مؤثر در رضایتمندی افراد مسن از فضاهای باز عمومی
۷۶	تصویر ۷-۳ معیارهای مؤثر در کیفیت محیطی پارک های محلی
۷۷	تصویر ۸-۳ شاخص های مؤثر در سنجش کیفیت محیطی
۸۱	تصویر ۹-۳ شاخص ها و گویه های انتخاب شده در مدل
۹۵	تصاویر ۱-۴ و ۲-۴ باغ ایرانی موجود در بوستان گفتگو
۹۵	تصاویر ۳-۴ و ۴-۴ باغ ایتالیایی موجود در بوستان گفتگو
۹۵	تصاویر ۵-۴ و ۶-۴ باغ فرانسوی موجود در بوستان گفتگو
۹۶	تصاویر ۷-۴ و ۸-۴ باغ ژاپنی موجود در بوستان گفتگو
۱۰۰	تصویر ۹-۴ کاربری رستوران مشرف به برکه در مرکز بوستان گفتگو
۱۰۳	تصویر ۱۰-۴ سرویس های بهداشتی موجود در بوستان گفتگو

تصاویر ۱۱-۴ و ۱۲-۴ مکان هایی برای فعالیت نشستن در بوستان گفتگو	۱۰۳
تصاویر ۱۳-۴ و ۱۴-۴ زمین بازی کودکان در بوستان گفتگو	۱۰۵
تصویر ۱۵-۴ نمونه ای از مبلمان موجود در بوستان گفتگو، بدون هماهنگی با فضای طبیعی پارک	۱۰۷
تصاویر ۱۶-۴ و ۱۷-۴ نمونه ای از مبلمانهای نامتناسب با یکدیگر در بوستان گفتگو	۱۰۷
تصویر ۱۸-۴ سالمندان در بی مکانی برای آسودن	۱۰۸
تصاویر ۱۹-۴ تا ۲۱-۴ نمونه ای از تندیس های موجود در بوستان گفتگو، مأخذ: نگارنده	۱۰۹
تصویر ۲۲-۴ تندیس مریم مقدس، موجود در بوستان گفتگو	۱۰۹
تصاویر ۲۳-۴ تا ۲۵-۴ نمونه ای از آبنماهای مستقر در بوستان گفتگو	۱۱۰
تصاویر ۲۶-۴ تا ۲۸-۴ نمونه ای از چراغ های روشنایی مستقر در بوستان گفتگو	۱۱۱
تصاویر ۲۹-۴ و ۳۰-۴ تابلوهای راهنمای مستقر در بوستان گفتگو بدون هیچگونه طراحی و خلاقیت	۱۱۲
تصاویر ۳۱-۴ تا ۳۳-۴ تابلوهای راهنمای مستقر در بوستان گفتگو	۱۱۲
تصاویر ۳۴-۴ و ۳۵-۴ نمونه ای از آبخوری های موجود در بوستان گفتگو	۱۱۳
تصاویر ۳۶-۴ و ۳۷-۴ نمونه ای از سطل های زباله موجود در بوستان گفتگو	۱۱۳
تصاویر ۳۸-۴ و ۳۹-۴ مقایسه دو ورودی که در یکی از آنها رمپ تعییه نشده است	۱۱۴
تصاویر ۴۰-۴ و ۴۱-۴ نمونه ای از کفسازی های موجود در پارک	۱۱۴
تصویر ۴۲-۴ مسیر منتهی به کوشک باغ ایرانی واقع در بوستان گفتگو	۱۱۵
تصاویر ۴۳-۴ و ۴۴-۴ نمونه ای از مسیرهای موجود در پارک	۱۱۷
تصاویر ۴۵-۴ و ۴۶-۴ دو مسیر موازی یکدیگر، بدون راه ارتباطی بین آنها	۱۱۷
تصاویر ۴۷-۴ و ۴۸-۴ ورودی های اصلی بوستان گفتگو	۱۱۸
تصویر ۴۹-۴ یکی از ورودی های فرعی بوستان گفتگو که فاقد رمپ جهت استفاده معلولین می باشد	۱۱۸
تصاویر ۵۰-۴ و ۵۱-۴ نمونه ای از پوشش گیاهی بوستان گفتگو شامل گلهای فصلی	۱۱۹
تصاویر ۵۲-۴ و ۵۳-۴ نمونه ای از پوشش گیاهی بوستان گفتگو	۱۱۹
تصویر ۱-۶ دیاگرام اهداف تحقیق	۱۵۰
تصویر ۲-۶ وضعیت کیفیت محیط در پارک گفتگو بر اساس رضایتمندی شهروندان	۱۵۱

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۱-۲ تقسیم بندی انواع محیط.....	۱۵
جدول ۲-۲ نیازهای انسانی و راهکارهای طراحی جهت برآوردن آنها بر اساس مدل لنگ.....	۲۷
جدول ۲-۳ تقسیم بندی فضای سبز بر اساس مالکیت.....	۴۱
جدول ۴-۲ تقسیم بندی فضای سبز بر اساس موقعیت قرارگیری.....	۴۲
جدول ۵-۲ مهمترین دلایل مراجعه‌ی مردم به پارک.....	۴۵
جدول ۶-۲ مهمترین نیازهای پارک شهری.....	۴۷
جدول ۷-۲ ویژگی‌های پارک‌های شهری آنکارا(SEGMENLAR PARK, ALTIN PARK, GENCLIK PARK).....	۵۰
جدول ۱-۳ روش‌ها و تکنیک‌های تحلیل در فرایند ارزیابی چند شاخمه.....	۶۴
جدول ۲-۳ رویکردهای متداول در سنجش کیفیت محیطی.....	۶۶
جدول ۴-۱ سیر تحول کاربری فضای سبز در تهران.....	۸۶
جدول ۴-۲ اطلاعات مرتبط با شهر تهران در طرح‌های جامع.....	۸۷
جدول ۴-۳ مساحت و تعداد پارکهای منطقه.....	۸۸
جدول ۴-۴ اسامی فضاهای موجود در پارک گفتگو.....	۹۶
جدول ۴-۵ خدمات و فعالیت‌های پارک گفتگو.....	۱۰۰
جدول ۵-۱ مقدار آلفای کرونباخ برای ارزیابی روایی پرسشنامه.....	۱۲۳
جدول ۵-۲ نتایج آزمون T تک نمونه‌ای برای بررسی کیفیت در زیرمعیارهای بخش کالبدی-عملکردی.....	۱۲۴
جدول ۵-۳ نتایج آزمون T تک نمونه‌ای برای بررسی کیفیت در زیرمعیارهای بخش فرهنگی-اجتماعی.....	۱۲۵
جدول ۵-۴ نتایج آزمون T تک نمونه‌ای برای بررسی کیفیت در زیرمعیارهای بخش زیست محیطی.....	۱۲۶
جدول ۵-۵ نتایج آزمون T تک نمونه‌ای برای بررسی کیفیت در معیارهای سازنده‌ی کیفیت محیطی.....	۱۲۷
جدول ۵-۶ نتایج آزمون T تک نمونه‌ای برای بررسی کیفیت محیطی پارک گفتگو بر اساس ویژگی‌های محیطی.....	۱۲۸
جدول ۵-۷ میزان همبستگی بین زیرمعیارهای بخش کالبدی-عملکردی.....	۱۳۱
جدول ۵-۸ میزان همبستگی بین زیرمعیارهای بخش فرهنگی-اجتماعی.....	۱۳۳
جدول ۵-۹ میزان همبستگی بین زیرمعیارهای بخش زیست محیطی، مأخذ: نگارنده.....	۱۳۴
جدول ۵-۱۰ میزان همبستگی بین زیرمعیارهای کیفیت محیطی.....	۱۳۵
جدول ۵-۱۱ بررسی همبستگی بین معیارهای سازنده‌ی کیفیت و رضایتمندی شهروندان.....	۱۳۶
جدول ۵-۱۲ متغیرهای مستقل وارد شده در مدل رگرسیونی بخش کالبدی-عملکردی.....	۱۳۷
جدول ۵-۱۳ ضریب همبستگی چندگانه و آزمون دوربین واتسون در مدل رگرسیون.....	۱۳۸
جدول ۵-۱۴ معنی داری کل مدل رگرسیون.....	۱۳۸

جدول ۱۵-۵ رتبه بندی زیر معیارهای بخش کالبدی - عملکردی	۱۳۹
جدول ۱۶-۵ متغیرهای مستقل وارد شده در مدل رگرسیونی معیار فرهنگی - اجتماعی	۱۳۹
جدول ۱۷-۵ ضریب همبستگی چندگانه و آزمون دوربین واتسون در مدل رگرسیون	۱۴۰
جدول ۱۸-۵ معنی داری کل مدل رگرسیون	۱۴۰
جدول ۱۹-۵ رتبه بندی زیر معیارهای بخش فرهنگی - اجتماعی	۱۴۰
جدول ۲۰-۵ متغیرهای مستقل وارد شده در مدل رگرسیونی معیار زیست محیطی	۱۴۱
جدول ۲۱-۵ ضریب همبستگی چندگانه و آزمون دوربین واتسون در مدل رگرسیون	۱۴۱
جدول ۲۲-۵ معنی داری کل مدل رگرسیون	۱۴۱
جدول ۲۳-۵ رتبه بندی زیر معیارهای بخش زیست محیطی	۱۴۲
جدول ۲۴-۵ رتبه بندی زیر معیارهای کیفیت محیطی با توجه به ویژگی های محیط	۱۴۲
جدول ۱-۶ مقایسه‌ی کیفیت در معیارها و زیرمعیارهای سازنده‌ی کیفیت محیط با میانه‌ی نظری	۱۵۲
جدول ۲-۶ همبستگی بین زیرمعیارهای بخش کالبدی - عملکردی	۱۵۳
جدول ۳-۶ همبستگی بین زیرمعیارهای بخش فرهنگی - اجتماعی	۱۵۳
جدول ۴-۶ همبستگی بین زیرمعیارهای بخش زیست محیطی	۱۵۴
جدول ۵-۶ همبستگی بین زیرمعیارهای کیفیت محیط	۱۵۴

فهرست نقشه‌ها

صفحه

عنوان

۸۹	نقشه ۱-۴ موقعیت بوستان گفتگو در شهر تهران.
۹۰	نقشه ۲-۴ پرآکنش فضای سبز منطقه ۲.
۹۱	نقشه ۳-۴ کاربری اراضی محدوده اطراف بوستان گفتگو.
۹۲	نقشه ۴-۴ دسترسیهای محدوده اطراف بوستان گفتگو.
۹۳	نقشه ۴-۵ دسترسیهای محدوده اطراف بوستان گفتگو.
۹۹	نقشه ۶-۴ سازمان فضایی بوستان گفتگو.
۱۰۲	نقشه ۷-۴ کاربری ها و خرده فضاهای موجود در بوستان گفتگو.
۱۰۴	نقشه ۸-۴ فضاهای فعال و غیرفعال در بوستان گفتگو.
۱۱۶	نقشه ۹-۴ موقعیت ورودی ها و مسیرهای داخلی پارک.

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

۸۵	نمودار-۴- اسرانه فضای سبز در ۲۲ منطقه تهران. مأخذ: بهزادفر، ۱۳۸۸: ۲۷۸
۱۲۵	نمودار-۵- مقایسه‌ی میانگین کیفیت در زیرمعیارهای بخش کالبدی- عملکردی.
۱۲۶	نمودار-۶- مقایسه‌ی میانگین کیفیت در زیرمعیارهای بخش فرهنگی- اجتماعی.
۱۲۷	نمودار-۷- مقایسه‌ی میانگین کیفیت در زیرمعیارهای بخش زیست محیطی.
۱۲۸	نمودار-۸- مقایسه‌ی میانگین کیفیت در زیرمعیارهای بخش کیفیت محیط.
۱۲۸	نمودار-۹- مقایسه‌ی میانگین کیفیت محیط پارک گفتگو با میانه نظری.
۱۴۴	نمودار-۱۰- جنس پاسخ دهنده‌گان
۱۴۴	نمودار-۱۱- گروه‌های سنی پاسخ دهنده‌گان
۱۴۴	نمودار-۱۲- وضعیت تأهل پاسخ دهنده‌گان
۱۴۵	نمودار-۱۳- سطح تحصیلات پاسخ دهنده‌گان
۱۴۵	نمودار-۱۴- گروه‌های شغلی پاسخ دهنده‌گان
۱۴۶	نمودار-۱۵- محل سکونت پاسخ دهنده‌گان

مقدمه

پارک‌های شهری مهمترین فضاهای عمومی شهر هستند که بستر تعاملات و مراودات اجتماعی شهروندان محسوب می‌گردند. توجه به کیفیت محیطی این فضای شهری از اهمیت بسیاری برخوردار است. از دهه‌های گذشته در اکثر پارک‌های شهری، طراحان هنر طراحی خود را در ساخت بی‌جان به نمایش گذارده و سپس طرح مزبور را توسط گل‌ها و گیاهان گوناگون رنگ‌آمیزی کرده‌اند. در واقع زیباسازی و نمازای (جنبه‌ی زیبایی شناسی) پارک‌ها مورد توجه بوده است. در تهران نیز، آنچه تاکنون به عنوان پارک و فضای سبز ایجاد شده بود غالباً با هدف زیباسازی و پیرایش محیط بوده است. طراحی اصولی می‌بایست منطبق با سنن و نحوه استفاده‌ی متقادیان پارک‌ها باشد. شناسائی عوامل موثر بر میزان رضایت و نارضایتی شهروندان، می‌تواند به عنوان یکی از کلیدی ترین معیارهای سنجش اقدامات و برنامه‌ها به خصوص در بازنگری و احیاء کیفیت محیط مطرح گردد. تحقیق پیش رو با هدف بررسی عوامل مؤثر در کیفیت محیطی پارک‌ها با توجه به رضایتمندی مردم شکل گرفته است. به طور کلی این تحقیق شامل ۶ فصل می‌باشد. فصل اول به کلیات تحقیق (اهداف، سؤال‌های تحقیق، فرضیه‌ها و...) می‌پردازد. فصل دوم مروری بر ادبیات نظری، رویکردها و نظریات مرتبط با کیفیت محیطی و پارک‌های شهری دارد و در نهایت رویکرد نظری تحقیق در این فصل ارائه شده است، فصل سوم به روش‌شناسی تحقیق می‌پردازد که در آن به نحوه انتخاب شاخص‌ها، مدل نظری تحقیق و همچنین روش‌های سنجش کیفیت محیطی پرداخته شده است، فصل چهارم به شناخت عرصه‌ی پژوهش می‌پردازد و اطلاعاتی را در رابطه با ابعاد مختلف پارک گفتگو ارائه می‌کند. تجزیه و تحلیل آماری داده‌های جمع‌آوری شده در فصل پنجم ارائه می‌گردد و در نهایت فصل ششم به جمع‌بندی و ارائه راهکارها و پیشنهادهایی در راستای افزایش کیفیت محیطی و سطح رضایتمندی مردم می‌پردازد.